

**SAMENWERKINGSVERBAND
AMSTELLAND EN DE
MEERLANDEN**

**TERUGBLIK 2016:
PASSEND ONDERWIJS
VOOR ELKE LEERLING**

**JAARBERICHT SAMENWERKINGSVERBAND
VO AMSTELLAND EN DE MEERLANDEN**

INHOUD

VOORWOORD	3
ORGANISATIE	4
BESTUUR EN MEDEZEGGENSCHAP	4
SWV AM: VOOR EN DOOR 17 SCHOLEN	4
ORGANISATIE SWV AM	5
HOE WE WERKEN: ONDERWIJS EN ONDERSTEUNING	5
RESULTATEN 2016	6
BASISONDERSTEUNING (PROGRAMMA 1)	6
INTERNE ARRANGEMENTEN (PROGRAMMA 2)	6
EXTERNE ARRANGEMENTEN (PROGRAMMA 3)	8
VOORTGEZET SPECIAAL ONDERWIJS (PROGRAMMA 4)	9
REGIOLOKET (PROGRAMMA 5)	9
ONTWIKKELING EN INNOVATIE (PROGRAMMA 6)	10
BESTUUR EN ORGANISATIE (PROGRAMMA 7)	11
SAMENWERKING EN COMMUNICATIE	12
SAMENWERKING BINNEN HET SAMENWERKINGSVERBAND...	12
... EN SAMENWERKING MET ANDERE ORGANISATIES	12
WEBSITE SWV AM: VEELGESTELDE VRAGEN	13
FINANCIËN	14
FINANCIËEL BELEID	14
FINANCIËEL RESULTAAT 2016	15

VOORWOORD

Het samenwerkingsverband (SWV) is er voor en door de schoolbesturen in de regio. Met elkaar zorgen we dat elke leerling het onderwijs en de ondersteuning krijgt die het beste past: passend onderwijs. Ook in 2016 hebben we ons hiervoor volop ingezet.

Ons doel is om leerlingen, waar mogelijk, passende ondersteuning te bieden op hun eigen school. We werken volgens het schoolmodel. Ons ondersteuningsbudget is in 2016 dan ook grotendeels ingezet op de scholen zelf. Leren in een vertrouwde omgeving, dichtbij huis: voor veel kinderen hebben we dit kunnen realiseren. Samenwerking met scholen, ouders en leerlingen is hierbij de sleutel.

Een goed ondersteuningsplan is de basis van het werk dat we doen. In 2016 zijn we gestart met de voorbereiding van een nieuw plan. Dit ronden we de komende maanden af. Daarnaast werken we aan een nieuw kwaliteitsbeleid, waarbij we gebruik gaan maken van audits en tevredenheidsonderzoeken. Zo blijven we ons inzetten voor passend onderwijs en goede ondersteuning, ook in 2017-2018.

Bestuur SWV AM (Stichting VO SWV Amstelland en de Meerlanden)

ORGANISATIE

De schoolbesturen in Aalsmeer, Amstelveen, Ouder-Amstel, Uithoorn en Haarlemmermeer werken samen. Dat doen ze in de Stichting VO SWV Amstelland en de Meerlanden (SWV AM).

BESTUUR EN MEDEZEGGENSCHAP

SWV AM is een stichting. De uiteindelijke verantwoordelijkheid ligt bij het bestuur dat bestaat uit

- een uitvoerend directeur,
- een dagelijks bestuur (DB) en
- een algemeen bestuur (AB, toezichthoudend).

In het bestuur zijn de aangesloten schoolbesturen vertegenwoordigd.

De medezeggenschap binnen de stichting is geregeld in de ondersteuningsplanraad (OPR). Hierin zitten vertegenwoordigers van ouders en personeel.

SWV AM: VOOR EN DOOR 17 SCHOLEN

Bij SWV AM horen 17 scholen voor voortgezet en voortgezet speciaal onderwijs. Als samenwerkingsverband hebben we gekozen voor het 'schoolmodel'. Dit betekent dat het grootste deel van ons ondersteuningsbudget in 2016 direct naar de scholen zelf is gegaan. Het overige budget is ingezet voor

- onderwijs en ondersteuning van leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs en het praktijkonderwijs;

MET ELKAAR GOEDE AFSPRAKEN MAKEN OVER EXTRA ONDERSTEUNING

“VANUIT DE PRAKTIJK ZIE IK DAT VEEL LEERLINGEN EXTRA ONDERWIJSONDERSTEUNING KUNNEN GEBUIKEN. SCHOLEN EN DOCENTEN WILLEN LEERLINGEN EN HUN OUDERS HIERBIJ GRAAG ONDERSTEUNEN, MAAR DE SCHOLEN MOETEN WEL IN STAAT ZIJN DIE ONDERWIJSONDERSTEUNING TE GEVEN. IN HET SAMENWERKINGSVERBAND KOMEN ALLE PARTIJEN BIJ ELKAAR OM AFSPRAKEN TE MAKEN OVER HET PASSEND ONDERWIJS. VANUIT DE ONDERSTEUNINGSPLANRAAD KAN IK MIJ ERVOOR INZETTEN DAT ER GOEDE AFSPRAKEN KOMEN.”

Edith Hoekstra, docent en leerlingbegeleider / trajectcoach Wellantcollege

- leerwegondersteuning;
- bovenschoolse voorzieningen en voor de organisatie van het samenwerkingsverband.

ORGANISATIE SWV AM

Binnen SWV AM werken professionals met veel kennis en ervaring op het gebied van onderwijs en de ontwikkeling van kinderen en tieners. De organisatie zelf is met 3,88 fte relatief klein. In 2016 bestond deze uit

- een Regioloket (drie orthopedagogen, een aandachtsfunctionaris voor thuiszitters en een coördinator),
- een directeur en
- twee ondersteunende medewerkers.

Voor de uitvoering van een aantal taken hebben we samengewerkt met de zorgcoördinatoren van twee scholen uit het samenwerkingsverband.

HOE WE WERKEN: ONDERWIJS EN ONDERSTEUNING

In onze visie ligt de verantwoordelijkheid voor het bieden van passend onderwijs in de eerste plaats bij de scholen zelf. Hierop hebben we ook in 2016 gefocust. Als leerlingen extra ondersteuning nodig hebben,

beschikken alle scholen over een trajectvoorziening. Daardoor kunnen leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte meedoen met het reguliere onderwijs. Alle scholen werken met begeleiders passend onderwijs, schoolmaatschappelijk werkers en/of schoolcoaches. Voor elke leerling die extra ondersteuning nodig heeft, maken de scholen een Ontwikkelings-PerspectiefPlan (OPP). Daarbij wordt goed overlegd met ouders en andere betrokkenen.

Soms is basisondersteuning en extra ondersteuning niet genoeg. Dan wordt in een multidisciplinair overleg (MDO) besproken welke onderwijsplek het beste past bij de leerling. De ouders zijn altijd aanwezig bij deze gesprekken. In sommige gevallen is er ook een medewerker van ons Regioloket bij. Dit gebeurt als de school gevraagd heeft om een toelaatbaarheidsverklaring of een toewijzing voor een andere bovenschoolse voorziening.

RESULTATEN 2016

In 2016 zijn we gestart met het werken in zeven verschillende programma's. Door het werk zo te organiseren, kunnen we scholen, ouders en leerlingen nog beter helpen en adviseren. Per programma vindt u hieronder in het kort de resultaten over het afgelopen jaar.

BASISONDERSTEUNING (PROGRAMMA 1) **BEGELEIDERS PASSEND ONDERWIJS**

We streven naar een zo goed mogelijke basisondersteuning op iedere school. Afgelopen jaar is een Begeleider Passend Onderwijs (BPO) verbonden aan de meeste trajectvoorzieningen. De begeleiders werken voor Altra; deze organisatie is gespecialiseerd op het gebied van onderwijs, jeugd- en opvoedhulp. Hierdoor kunnen we ook gerichte deskundigheid inzetten als dit nodig is. De samenwerking met Altra loopt tot 1 augustus 2017.

ROL DOCENTEN EN MENTOREN

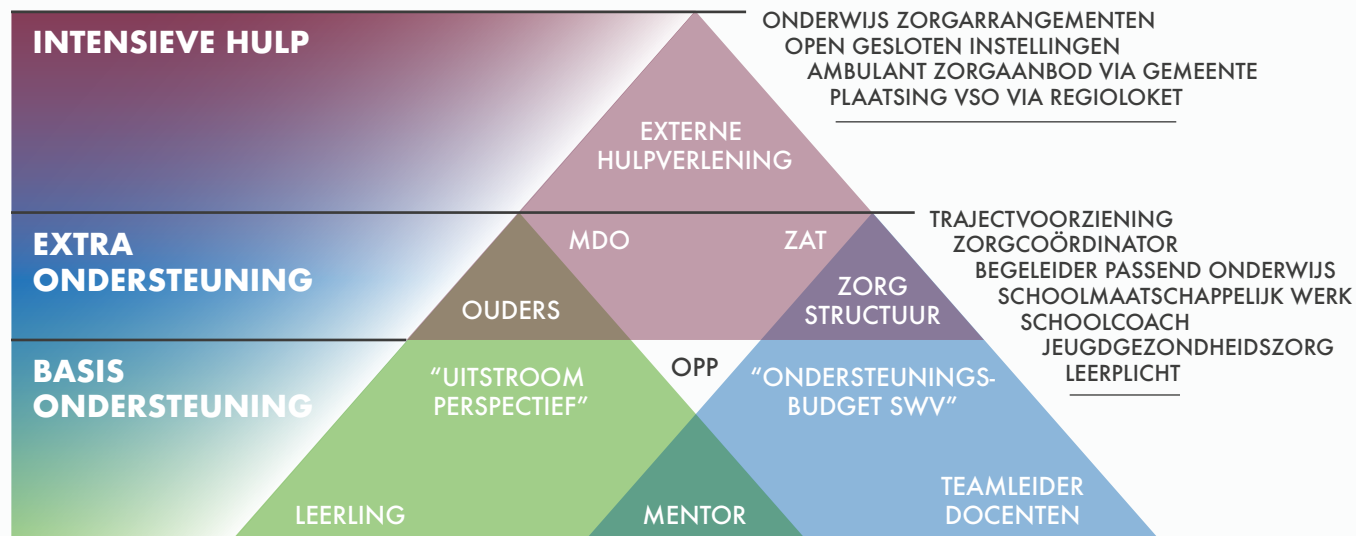
In 2016 zagen we een verschuiving bij het opvangen en begeleiden van leerlingen op de scholen. Vroeger gebeurde dit vooral in een aparte ruimte, tegenwoordig steeds vaker in de les zelf. Hierdoor is de rol van

docent complexer geworden. De Begeleider Passend Onderwijs richt zich daarom steeds meer op het coachen van docenten.

Voor zorgcoördinatoren, teamleiders, directies en besturen hebben we in 2016 een werkmiddag gehouden. De middag draaide om de rol van de mentor. Deze docent staat centraal in de verbinding tussen school, leerling en ouders (zie schema op pagina 7). Ook heeft de mentor een rol bij het opstellen van het OndersteuningsPerspectiefPlan (OPP) en de inzet van zorg op school. Om mentoren goed te helpen bij hun veranderende rollen en taken, hebben we als samenwerkingsverband versneld budget ingezet (zie hiervoor ook onder Programma 6, Ontwikkeling en innovatie).

INTERNE ARRANGEMENTEN **(PROGRAMMA 2)** **SCHOOLMAATSCHAPPELIJK WERK**

Op alle scholen van ons samenwerkingsverband is schoolmaatschappelijk werk beschikbaar (SMW). Net als voorgaande jaren is dit in 2016 voor de helft betaald door de gemeente. Het samenwerkingsverband en de scholen zelf betalen de andere helft.

LEERWEGONDERSTEUNEND ONDERWIJS (LWOO): NIEUWE BEKOSTIGING

In 2016 heeft een werkgroep een verandering van de bekostiging van het LWOO voorbereid. De ondersteuningsplanraad (OPR) heeft eind 2016 ingestemd met de wijziging. Hierna hebben we de inspectie geïnformeerd.

De scholen krijgen leerwegondersteuning vanaf 1 januari 2017 bekostigd via een verdeelsleutel, die vooraf is vastgesteld. Dit heet populatiebekostiging.

PRAKTIJKONDERWIJS (PRO)

In totaal 73 leerlingen die de overstap van PO (primair onderwijs) naar VO (voortgezet onderwijs) maakten, kregen in 2016 een toelaatbaarheidsverklaring voor het praktijkonderwijs (PrO). Opvallend is dat 17 van deze leerlingen niet naar het PrO zijn gegaan, maar naar het VMBO. Aanleiding lijkt het schooladvies van de basisschool. Dat leerlingen deze stap nemen, komt de laatste jaren vaker voor. Ons regioloeket monitort deze trend en overlegt hierover met het PO.

“WIJ MOETEN ZORGEN DAT IEDERE SCHOOL MAATWERK KAN LEVEREN, ZODAT LEERLINGEN BINNEN HET REGULIERE ONDERWIJS KUNNEN BLIJVEN. WAAR DIT NIET MOGELIJK IS, MOETEN ER PASSENDE OPLOSSINGEN WORDEN GEVONDEN. DE ROL VAN DE OUDERS, IN SAMENSpraak MET DE LEERLING, IS HEEL BELANGRIJK BIJ HET AANBIEDEN VAN DE EXTRA ONDERSTEUNING.”

*Sandra Wagenaar,
ambulant begeleider Altra College*

EXTERNE ARRANGEMENTEN (PROGRAMMA 3)

MINDER LEERLINGEN NAAR VO+

VO+ scholen zijn reguliere VO-scholen met kleinere klassen en meer individuele begeleiding. In onze regio zijn geen VO+ scholen, maar in de omgeving wel (zoals De Apollo in Amsterdam en de Daaf Gelukschool in Haarlem). Scholen kunnen bij het Regioloket een VO+ arrangement aanvragen.

Minder leerlingen dan begroot zijn in 2016 naar een VO+ school gegaan. In de meerjarenbegroting gingen we uit van 50 VO+ arrangementen in Amsterdam en 40 in Haarlem. Dit werden er 48 in Amsterdam en 15 in Haarlem. Het Regioloket monitort of deze trend doorzet.

+WORKS VAN START

In de tweede helft van 2016 is het project +Works opgezet. Dit is een samenwerking tussen SWV AM, MBO (ROC Nova College), praktijkonderwijs, VSO, VMBO en de gemeente Haarlemmermeer. De doelgroep bestaat uit jongeren van 15 tot 18 jaar die dreigen uit te vallen op school. Gedurende zes maanden lopen zij drie dagen per week stage, een dagdeel per week volgen ze training. Ook krijgen de jongeren coachinggesprekken. Doel is om hen alsnog een startkwalificatie te laten halen via een entreeopleiding. Als dit niet mogelijk is, wordt gezocht naar een passende werkplek.

In september 2016 is gestart met drie leerlingen. De instroom groeit. Doel is om maximaal 20 leerlingen op jaarbasis deel te laten nemen aan +Works.

MEER LEERLINGEN IN VOORTGEZET ALGEMEEN VOLWASSENENONDERWIJS (VAVO)

VAVO maakt het mogelijk dat volwassen leerlingen die dit eerder niet lukte, alsnog een VO-diploma kunnen halen. (Onder bepaalde omstandigheden is het ook voor 16- of 17-jarigen mogelijk om dit onderwijs te volgen.) Het samenwerkingsverband stelt jaarlijks per uitbestede leerling geld beschikbaar voor extra ondersteuning. Het aantal VAVO-leerlingen is afgelopen jaren gegroeid. In 2016 ging het om 303 leerlingen.

VOORTGEZET SPECIAAL ONDERWIJS (PROGRAMMA 4)

Het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) is bedoeld voor jongeren met een stoornis of een beperking, die niet voldoende ondersteund kunnen worden in het reguliere VO. In onze regio was tot voor kort nog geen VSO beschikbaar voor leerlingen met problemen op het vlak van internaliserend* gedrag (bijvoorbeeld in verband met een autisme-spectrumstoornis). Zij moesten daardoor relatief ver reizen voor onderwijs op hun eigen niveau, vaak naar Leiden of Amsterdam Zuidoost. In augustus 2016 is speciaal voor deze doelgroep een MAVO-/HAVO-groep gestart op het Altra College in Hoofddorp.

*** INTERNALISEREND GEDRAG... EN EXTERNALISEREND**

INTERNALISEREND GEDRAG IS GEDRAG DAT 'NAAR BINNEN' GERICHT IS. KORTOM: GEDRAG WAARVAN VOORAL DE LEERLING ZELF LAST HEEFT, ZOALS BIJVOORBEELD SOMBERHEID OF (FAAL-)ANGST.

EXTERNALISEREND GEDRAG IS 'NAAR BUITEN' GERICHT. DAAR MERKEN ANDEREN VEEL MEER VAN. HET GAAT BIJVOORBEELD OM HYPERACTIEF GEDRAG OF AGRESSIE. DE OORZAKEN VAN INTERNALISEREND EN EXTERNALISEREND GEDRAG KUNNEN HEEL DIVERS ZIJN.

REGIOLOKET (PROGRAMMA 5)

Ons Regioloket geeft aanwijzingen af voor het leerwegondersteunend onderwijs en toelaatbaarheidsverklaringen voor het PrO en VSO. Dit loket is ook het adres voor doorverwijzingen naar bovenschoolse voorzieningen.

Het Regioloket is voor scholen de vraagbaak voor leerlingzorg en -ondersteuning. Scholen weten de weg naar het loket goed te vinden.

IN 2016 HEEFT HET REGIOLOKET...

- **... ER EEN NIEUWE OPDRACHT BIJGEKREGEN:** het afgeven van toelaatbaarheidsverklaringen voor PrO en aanwijzingen voor het LWOO (dit werd tot 2016 gedaan door de regionale verwijzingscommissie, RVC). In vijf maanden tijd heeft het loket eenmalig voor 433 leerlingen LWOO-aanwijzingen afgegeven. Het ging om leerlingen die de overstap maakten naar het voortgezet onderwijs.
- **... EEN ANDERE WERKWIJZE UITGEPROBEERD.** Dit is gebeurd in overleg met de zorgcoördinatoren. Uitgangspunt: meer praten *met* en minder *over* ouders en leerlingen. Dat hebben we gedaan door meer naar de scholen toe te gaan en aan te sluiten bij de (multidisciplinaire) overleggen met ouders en leerling. Scholen zijn enthousiast over de nieuwe werkwijze en vorm van toewijzen.
- **... AANDACHT BESTEED AAN DE PROBLEMATIEK VAN THUISZITTERS.** Een medewerker van het Regioloket heeft dit als specifiek aandachtspunt. Thuiszitten wordt

vroegtijdig gesignaleerd. Ook is er een aanpak georganiseerd om het thuiszitten terug te dringen. Jaarlijks maken we een rapportage schoolverzuim en bespreken we deze met de schooldirecteuren.

- **... VEEL VRAGEN VAN SCHOLEN KUNNEN BEANTWOORDEN.**

In het schooljaar 2015-2016 heeft ons Regioloket 293 toelaatbaarheidsverklaringen (TLV) verstrekt. Dat zijn er twee keer zoveel als het jaar ervoor. Dit komt doordat alle leerlingen in het speciaal onderwijs een TLV hebben gekregen, die in de plaats is gekomen van de oude indicatie.

ONTWIKKELING EN INNOVATIE (PROGRAMMA 6) ZORGCOÖRDINATOREN

Het afgelopen schooljaar 2016-2017 is een speciale training ingezet voor medewerkers van het Regioloket en zorgcoördinatoren. De training draaide om een eenduidige aanpak in de gespreksvoering binnen het primair en voortgezet onderwijs.

In het schooljaar 2015-2016 is specifieke scholing ingezet voor zorgcoördinatoren. In de scholing was aandacht voor onder meer

- het voeren van multidisciplinaire gesprekken (MDO's),
- de rol van zorgcoördinatoren bij kwaliteitsbeleid en
- verantwoording aan SWV AM en de scholen onderling.

VERBETEREN AANSLUITING PO-VO

Juist voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoefte is het belangrijk dat voortgezet onderwijs en primair onderwijs (basisschool, SBO of SO) goed op elkaar aansluiten. Om de aansluiting PO-VO te verbeteren, zijn we in 2016 een werkgroep gestart. Medewerkers van ons Regioloket, zorgcoördinatoren en directeuren van PO-samenwerkingsverbanden werken hierin samen.

MEER BUDGET VOOR PROFESSIONALISERING

In 2016 is het besluit genomen om in 2017 en 2018 een budget van € 500.000 voor professionalisering in te zetten. Met deze tijdelijke verhoging van het budget willen we het niveau van de basisonder-

steuning versterken. De eerste jaren zetten we vooral in op verdere professionalisering van docenten en mentoren.

BESTUUR EN ORGANISATIE (PROGRAMMA 7) NIEUWE STRUCTUUR

In 2016 hebben we besloten om in de toekomst anders te gaan werken. Er komt een bestuur dat zal bestaan uit één directeur-bestuurder. Een Raad van Toezicht (RvT) gaat toezicht houden op de bestuurder en de gang van zaken in de stichting. Zo scheiden we bestuur en toezicht duidelijk van elkaar. In 2017 worden hiervoor de statuten van de stichting aangepast.

SAMENWERKING EN COMMUNICATIE

SAMENWERKING BINNEN HET SAMENWERKINGSVERBAND...

Draagvlak, goede samenwerking en communicatie vinden we belangrijk. Daarom hebben we in 2016 onder meer regelmatig overleg gevoerd op het niveau van zorgcoördinatoren en schooldirecties.

De directie van het samenwerkingsverband en de coördinator van het Regioloeket hebben in 2016 twee keer overlegd met het management van de scholen, over de actieplannen en resultaten.

... EN SAMENWERKING MET ANDERE ORGANISATIES

Om elke leerling passend onderwijs te bieden, hebben we in 2016 met verschillende partijen samengewerkt. Het gaat onder meer om

- het Centrum voor Jeugd en Gezin
- het School Maatschappelijk Werk (SMW)
- de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Ouder-Amstel, Uithoorn en Haarlemmermeer

- de onderwijsinspectie
- organisaties voor jeugdzorg
- onderwijsconsultanten
- kinderopvang en voorscholen
- andere samenwerkingsverbanden VO en PO
- onderwijsbegeleidingsdiensten
- het bedrijfsleven (met name vanwege de aansluiting VO-MBO)

SWV AM is gesprekspartner voor de verschillende gemeenten. We spreken regelmatig over de aansluiting van passend onderwijs op de jeugdzorg. In Haarlemmermeer zijn goede afspraken gemaakt over inzet van schoolcoaches. Ook in de Amstellandgemeenten hebben we in 2016 gesprekken gevoerd. Daarbij ging het onder meer over de rol van het schoolmaatschappelijk werk.

“WE WERKEN SAMEN OP BASIS VAN
VERTROUWEN. DAT VIND IK ECHT KENMERKEND
VOOR ONS SAMENWERKINGSVERBAND.
OP HET NIVEAU VAN BESTUUR, DIRECTIE EN
ZORGCOÖRDINATOREN ZORGEN WE ER MET
ELKAAR VOOR DAT WE ALLE LEERLINGEN
PASSEND ONDERWIJS BIEDEN.”

Bas Vismans, directeur SWV AM

WEBSITE SWV AM: VEELGESTELDE VRAGEN

Sinds de opening van het Regioloket hebben we veel vragen van scholen kunnen beantwoorden. Om kennis nog meer te delen, hebben we een aantal vragen die vaak terugkomen met de antwoorden geplaatst op onze website. Het gaat om informatie over passend onderwijs in het algemeen, die interessant is voor alle scholen.

FINANCIËN

FINANCIËEL BELEID

We streven naar een goed evenwicht tussen inkomsten en uitgaven.

Zo zorgen we voor continuïteit en kunnen we leerlingen de extra ondersteuning blijven bieden die zij nodig hebben. De Wet Passend

Onderwijs is inmiddels een aantal jaar van kracht (sinds 2014).

Daardoor lukt het steeds beter om onze begroting te baseren op ervaringscijfers. Ook hebben we meer inzicht gekregen in de leerlingstromen. Dit biedt een goede, stevige basis voor de toekomst.

Het complete jaarverslag over 2016 inclusief de jaarrekening vindt u op www.swvam.nl.

FINANCIËEL RESULTAAT 2016

	begroting	realisatie	verschil
Baten			
Rijksbijdragen	16.304.702	16.875.858	571.156
Overige overheidsbijdragen	0		0
Overige baten	198.208	254.498	56.290
Totale baten	16.502.910	17.130.356	627.446
Lasten			
Programma 1: Basisondersteuning	1.661.037	1.770.369	-109.332
Programma 2: Interne arrangementen			
Programma 2a: Ondersteuning en begeleiding	142.560	196.092	-53.532
Programma 2b: Leerwegondersteunend onderwijs	6.437.000	6.857.712	-420.712
Programma 2c: Praktijkonderwijs	1.451.400	1.800.712	-349.312
Programma 3: Externe arrangementen	630.000	319.178	310.822
Programma 4: VSO	4.383.968	4.522.813	-138.845
Programma 5: Toelaatbaarheid	326.225	298.855	27.370
Programma 6: Ontwikkeling en innovatie	496.420	63.475	432.945
Programma 7: Bestuur en organisatie	311.655	376.964	-65.309
Totale lasten	15.840.265	16.206.170	-365.905
Resultaat	662.645	924.186	261.541

SAMENWERKINGSVERBAND AMSTELLAND EN DE MEERLANDEN

LINNAEUSLAAN 2A
1431 JV AALSMEER